

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

המלך

פרשת דברים

אדר

המצב הבטחוני בתקופתנו לאור הפרשה

דברים פרק א (מד) ויצא האמרי הישב בְּהַר הַהוּא לְקִרְאֲתְכֶם וַיְרַדְפוּ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר תַּעֲשִׂינָה הַדְּבָרִים וַיִּכְתְּבוּ אֶתְכֶם
בְּשַׁעֲרֵי עַד חֶרְמָה:

שאלות:

א) שואל הגרי"ז הרי הפסוק מסיים שנענשו על שלא שמעו בקול הקב"ה שהיכו אותם עד חרמה משמע מכה קשה, ומאידך כתוב וירדפו אתכם כאשר תעשינה הדבורים משמע כמו הדבורים שהם חלשים ואם כן זו מכה חלשה? ב) עוד יש לשאול מה המשמעות שהתורה מגדירה ומדמה את מלחמת האמורי למכת דבורים ולא לחיה אחרת?

כללי המלחמה השתנו בזמננו:

הנה כאשר נתבונן ההבדל שנוצר במשך השנים האחרונות כל כללי המלחמה השתנו מקצה לקצה, בשנים עברו המלחמה הייתה מול מדינה עויינת הנמצאת סביבנו כמצרים ירדן וסוריה, ודרכי המלחמה מדינה מול מדינה מתנהלת צבא מול צבא ועיקר המלחמה באה לידי ביטוי בחזית עם אנשי הצבא והמלחמה מתנהלת על ידי נשק תותחים וטנקים מטוסים ועוד, ואילו בעורף ממשיכים החיים להתנהל פחות או יותר כרגיל, זאת ועוד בהכרעת מלחמה תיכף נכנעים האוייבים ובורחים להציל את נפשם כטבע כל הבריאה אפילו בעל חי הפעוט ביותר בורח מכל סכנה להציל את נפשו, אולם בשנים האחרונות הפכה המלחמה פנימית וכל הארץ הפכה לחזית וצריך להילחם מול בשר אדם ולא מול נשק, ולמרות כל גודל ועוצמת הצבא עומדים הפלשתינים ונלחמים בגופם הם ונשיהם וטפיהם מול הטנקים והמטוסים דבר שאין לו שום הבנה שכלית כיצד אדם יחשוב שבגופו יכול לעמוד ולהילחם מול טנק ומטוס, והמציאות שאינם נרתעים ומוכנים ליהרג ובלבד להסב נזק לשני, וזכורני את החויה לאחר מלחמת ששת הימים לאחר ניצחון במלחמה הפלשתינים בארץ ואפילו בחברון ועזה ובעיר העתיקה היו כנועים ומפוחדים להעזי לנגוע באדם מישראל, וכבחור הייתי נוסע מהתחנה המרכזית בעיר העתיקה לחלחול שהיא חברון באוטובוס ערבי ויכולתי להיות שם היהודי היחיד ולא פחדנו מהם אלא ההפך זקנים פינו לי מקום לשבת מתוך יראת כבוד, והסתבנו בחברון ללא פחד וללא מורא, וכך הדבר זכורני שנסעתי עם אבי זצ"ל לעזה לשוק לקנות שם בדים בזול ולא חששנו מדבר וכך היה עם כל אדם מישראל יכל ללכת היכן שליבו חפץ ללא פחד וללא מורא, ואם היית עוברת משטרה או רכב צבאי היו בורחים מפחד, ואילו בזמננו הכל התהפך לגמרי עד שהערבים יכולים להסתובב בנינו כחפץ ליבם ללא מורא ואנחנו אין מי שיעזי להתקרב וללכת לעריהם ואפילו הצבא נמנע בהרבה מקומות שהם ממש סכנה פחד ואימה וחלחלה, ואינם מפחדים לא מהצבא ולא מהנשק ונלחמים על מנת להתאבד, עד כדי כך שכמעט כל הצבא מיותר מאחר וכל הארץ חזית ולא רלוונטי להילחם תוך הארץ בנשק, הלא דבר הוא שחובה עלינו לדעת כיצד ולמה הדבר נהפך עד הקצה האחרון זו שאלה שצריכה לנקר במנהיגי העם ובלב כל אדם, והתשובה לכך מתבאר בפרשתנו כאשר נבאר.

ביאור הגרי"ז בדברי חז"ל מה עניין מכת דבורים:

והנה פרש"י דברים פרשת דברים פרק א פסוק מד כאשר תעשינה הדבורים, מה הדבורה הזאת כשהיא מכה את האדם מיד מתה, אף הם כשהיו נוגעים בכס מיד מתים: **וברשב"ם הוסיף דברים פרק א פסוק (מד)** כאשר תעשינה הדבורים - מה הדבורים כשהאחת יוצאת כולם יוצאים: **והקשה בחידושי הגרי"ז סימן קמד וז"ל** דברים (א', מ"ד) ויצא האמרי וגוי וירדפו אתכם כאשר תעשינה הדברים. ופירש"י מה הדבורה הזאת כשהיא מכה את האדם מיד מתה, אף הם כשהיו נוגעים בכס מיד מתים. וצ"ב דהא הפסוק קמ"ל את עוצם מכת האמורי לישראל וכדמסיים ויכתו אתכם בשעיר עד חרמה, ומד' רש"י הלא משמע דמכתם לא היתה גדולה? והנראה דהנה כשרואים שאחד נותן מכה לשני והשני איננו מחזיר לו מכה תחת מכתו, לא נראית כאן שנאתו של המכה איך היא גדולה, אך כשהשני מחזיר לו מנה אפיים, ואף שיודע שיחזיר לו בכל זאת הוא מכהו, מזה רואין אנו את גודל שנאתו אליו שהוא מכהו אף על גב שיחזור השני ויכהו עוד יותר מ"מ הוא רוצה להכותו. וזהו ביאור הדבר כאן, שהאמוריים הגם שידעו וראו שכשהם נוגעים בישראל מיד מתים, מ"מ הם רדפו אחרי ישראל, כי שנאתם היתה כה גדולה שאע"ג שיהרגו בכ"ז כדאי להם הרדיפה אחרי ישראל. **ובזה יבואר הפסוקים בתהלים פרק קיח (י) פל גוים סבבוני בְּשֵׁם יְקֻקֵּי אֱמִילִם: (יא) סבבוני גַם סבבוני בְּשֵׁם יְקֻקֵּי אֱמִילִם: (יב) סבבוני כְּדְבוּרִים דְּעִכּוֹ קֹצֵים בְּשֵׁם יְקֻקֵּי אֱמִילִם: וצ"ב מה כאן ג' הדברים. והנה בביאור הפסוק השני כבר ביאר הגר"א [בפי' לישיעה ה, כו] דהנה כשמסבבים עיר לעשות מצור עליה וחוששים שיפרצו את המצור הזה, עושים סביבו מצור שני, וכאן הוא מבאר גודל שנאת הגוים, ד"סבבוני גַם סבבוני" דלא די ד"כל גוים סבבוני" אלא דגם "סבבוני גַם סבבוני" דעשו מצור אחורי המצור הפנימי שמא יפרצו את הראשון, ואומר עוד "סבבוני כדברים וגוי" וביאורו כמש"כ דשנאת הגויים גדלה עוד יותר דגם כשידעו שיהרגו כמו**

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

הדבורים שכשהם מכים את האדם מיד מתים, מ"מ מרוב שנאתם לישראל ילכו מרצון לההרג, כדי שיוכלו לספק את רצונם להרוג את ישראל עכ"ל.

שלושה סוגי אויבים ומלחמות והגרוע כדבורים:

אחר דבריו הנפלאים של הגרי"ז נבוא לביאור המצב השורר בתקופתנו והסיבה לכך, הנה מתבאר כי יש שלושה סוגי אויבים לישראל. א, הצרים על ישראל. ב, העושים מצור על מצור, ג, והחמור יותר שנלחמים כדבורים אפילו על מנת להתאבד ולמות מרוב שנאה. ולכן כינתה אותם התורה ודוד המלך בשם דבורים. וממילא לפי סוג האוייב כך סוג המלחמה כל זמן שהמלחמה כמנהג העולם מדינה כנגד מדינה הרי שהמלחמה בחזית ועם נשק וכל צד חושש על נפשו ולכן אינם מוכנים להתאבד וכאשר רואים שאחד גובר השני נכנע, אולם סוג האוייב השלישי שאינו מביא בחשבון הצלת נפשו ומוכן למות על מנת להזיק כמו הדבורה כללי המלחמה משתנים היות ואינם נרתעים ולא נכנעים ומוכנים למות וזה האוייב הכי מסוכן כמ"ש הגרי"ז שזה מראה את גודל שנאתו עד שמוכן למות העיקר שיהיה לשני נזק, ועל מלחמה מסוג זה התורה מדברת שהאמורי נלחם בעם ישראל כמכת דבורים, וכן לזה כיוון דוד המלך בהלל.

נקדים דברי חז"ל בהנהגת הקב"ה:

ובכדי להבין את הסיבה לכך נקדים דברי הנביא בצפניה פרק ג פסוק ו הַכְרַתִּי גוֹיִם וְנִשְׁמְוּ פְּנוֹתֶיךָ הַחֲרָבִיתִי חוּצוֹתֶיךָ מִבְּלֵי עוֹבֵר נִצְדוּ עֲרִיקֶיךָ מִבְּלֵי אִישׁ מֵאִין יוֹשֵׁב: (ז) אֲמַרְתִּי אַךְ תִּירְאֵי אוֹתִי תִקְחֵי מוֹסֵר וְלֹא פְּקָרֵת מְעוֹנָה כֹּל אֲשֶׁר פְּקַדְתִּי עָלֶיךָ אֲכֹן הַשְּׂפִימוּ הַשְּׁחִיתוּ כֹּל עֲלִילוֹתֶיךָ: ומבואר במסכת יבמות דף סג ע"א א"ר אלעזר בר אבינא אין פורענות באה לעולם אלא בשביל ישראל, שנאמר [צפניה ג'] הַכְרַתִּי גוֹיִם וְנִשְׁמְוּ פְּנוֹתֶיךָ הַחֲרָבִיתִי חוּצוֹתֶיךָ, וכתוב [צפניה ג'] אֲמַרְתִּי אַךְ תִּירְאֵי אוֹתִי תִקְחֵי מוֹסֵר. ופרש"י בשביל ישראל, ליראם כדי שיחזרו בתשובה. ומבואר במדרש תנחומא (ורשא) פרשת בהר סימן ג וז"ל ודעו מה הקדוש ברוך הוא מנסה את ישראל לדעת אם יעשו תשובה תחילה מביא פורעניות על האומות שני' [צפניה ג] הַכְרַתִּי גוֹיִם וְנִשְׁמְוּ פְּנוֹתֶיךָ וְגו' אֲמַרְתִּי אַךְ תִּירְאֵי אוֹתִי תִקְחֵי מוֹסֵר, חזרו מוטב ואם לאו מפסיד ממונם שנאמר (הושע ז) אֲכַלּוּ זֵדִים כַּחוֹ וְגו', אם חזר מוטב ואם לאו הקדוש ברוך הוא מביא רעה על אחת מערי ישראל, שנא' (ישעיה מב) וּתְלַהֲטֵהוּ מִסְבִּיב וְגו' וּתְבַעַר בּוֹ, אם ישוב מוטב ואם לאו מה כתיב במדבר הזה יתמו ושם ימותו (במדבר יד), ואל יאמר אדם לא למעני תבא רעה יהיה יודע שימות שנאמר (עמוס ט) יְמוֹתוֹ כֹּל חֲטָאֵי עַמִּי הָאוֹמְרִים לֹא תִגִּישׁ וּתְקַדִּים בְּעַדְנוּ הָרְעָה. נמצאו למדים שכל מה שאוייבנו רודפים אותנו הוא לפי מעשינו ודרכי ענישת הקב"ה בתחילה באסונות מרחוק ואם לא מתעוררים מלחמות מקרוב אך עדיין מבחוץ ואם לא הדבר מגיע לערי הארץ כלשון הכתוב ותלהטו מסביב ותבער בו מבעירים שרפות מסביב ומביא רעה על אחת מערי הארץ לרמז על רעידות אדמה בצפון הכל לעורר לחשבון הנפש ולשוב בתשובה.

המצב בתקופתנו מידה כנגד מידה:

והנה עמדתי להתבונן במלחמת החמס שעלינו לשאול מה ההגיון שעומד אחרי מלחמה זו הרי הם יודעים שאין להם לא מטוסים ולא טנקים ומבינים שנגד צבא כזה גדול אין שום סיכוי להצליח לנצח ואיך בכל זאת נלחמים נגדנו הלא דבר הוא? אלא שעלינו להתבונן מדוע הקב"ה העניש את דור המדבר במלחמה כדבורים שהעמיד כזה אויב שמוכן להאבד ובלבד להזיק כמו הדבורה שמוכנה לעקוץ אפילו שיודעת שהיא תמות דבר שהוא נגד טבע של כל בר קיימא שבורח ומנסה להציל את עצמו. ונלע"ד לבאר שהקב"ה מעניש תמיד מידה כנגד מידה ובהיות שחטא המרגלים שהניאו את בני ישראל לעלות לארץ זבת חלב ודבש מפני שהוציאו דיבה בלשונם ודיברו לה"ר על הארץ נענשו במכת דבורים מלשון דיבור כיון שעוקץ הדבורה הוא בפייה, שזה סוג מלחמה של התאבדות שמלאה בשנאה גדולה כמו הדבורה נגד השכל וההגיון של כל בר דעת. ולצערנו בתקופתנו עד כמה חטא הלשון הוא שורש שמכלה כל חלקה טובה הן בין הציבור החלוני לציבור החרדי שנלחמים ומשפילים מכפישים את הציבור החרדי בצורה שלא היה פעם שידעו לחיות בכבוד הדדי זה לצד זה, וכיום לצערנו עומד חוק הלאום וחוק הגירות וחוק הגיוס על הפרק כאילו הצבא זקוק לעוד חיילים, הרי אדרבא היה על הצבא להתייעל כלכלית ולצמצם את מספר חייליו שאין בהן צורך מאחר וכל המלחמה היא פנימית ולא ממדינות חוץ ולהסתפק במילואים בשעת הצורך, היות וסוג המלחמה אינו נצרך לצבא גדול ועלויות כבדות עד שתקציב הצבא הוא עיקר הנטל על כל תושבי הארץ, וכל זה הקב"ה שינה את כללי המשחק והמלחמה אולי יתעוררו וישכילו להבין שאל תגעו במשיחי אלה לומדי התורה, זאת ועוד אף גם בתוך מחננו אשר לצערנו הפלגנות היא נחלת הכלל וכל אחד מכפיש ונלחם בשני כאוייבים ממש רח"ל, וזו תביעה גדולה מאת השם יתברך על דורנו שהקב"ה היפך את כללי המשחק והמלחמה עד שנלחמים בניו כדבורים על מנת להתאבד ובלבד להזיק עד שנהפך המצב שעם ישראל מפחד ללכת ולהתקרב למקום הערבים והם אינם מפחדים מאיתנו ולא מהצבא ולא מנשק, וכל זה נעשה בכדי לעורר את הלבבות ובפרט בימי בין המצרים שנחרב בית המקדש בגלל שנאת חינוס, שחובה על כל אחד לפשפש ולמשמש במעשיו כיצד לשנות את המצב

**הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"**

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

שנוצר בימנו להיות עם אחד בלב אחד ובכבוד הדדי ולשמור ולנצור את לשוננו מדבר רע, ורק כאשר נעשה חושבים ונשוב אליו יתהפך המצב כבעבר שכל אויבנו יהיו תחתנו ויפחדו מאיתנו ולא יאונה כל רע לכל יהודי באשר הוא בזכות ברכות יעקב אבינו ששייר את הברכות לסוף הדורות כמבואר בזוהר לקמן. ושם החומש והפרשה דברים מעיד על כך שתוכן התוכחה על חטא הדבור ועל הענישה כמכת דבורים. זאת ועוד גם רעידות אדמה בצפון והוא כמאמר המדרש הנ"ל שאם לא מתעוררים מרחוק מעניש אחד מערי הארץ בכדי לעורר לחשבון הנפש ולשוב בתשובה.

ועוד בכדי שעם ישראל יבין שהכל בהשגחת השם יתברך:

ויש להוסיף שהקב"ה הפך את המציאות לצערנו עד שבני אדם בגופם נלחמים מול צבא ענק ועוצמתי עם כל שכלולי הנשק וגורמים לשריפות ורצים לפרוץ גדר הביטחון בגופם כל זה להראות לעם ישראל שהדבר אינו שכלי ובהכרח שהוא מאת השם כאשר ביאר בספר פרפרת משה להרב משה רובינשטיין שליט"א. וז"ל ולעני"ד לבאר עוד באופן אחר, שיש כאן רמז לישראל שהכל מאת ה' דהנה בגמ' בתענית דף ח. אמר ריש לקיש מאי דכתיב אם ישוד הנחש בלא לחש ואין יתרון לבעל הלשון, לעתיד לבוא מתקבצות ובאות כל החיות אצל הנחש ואומרים לו ארי דורס ואוכל זאב טורף ואוכל ולכולם יש הנאה, אתה מה הנאה יש לך, אמר להם ואין יתרון לבעל הלשון שמספר לשון הרע אע"פ שאין לו הנאה ולפיכך מביאו הקב"ה בדין אצל הנחש כדי שיתבייש מפני שהשיא אדם הראשון ומתביישין עמו מספרי לשון הרע, יעווי"ש, ומבואר בזה שכל החיות טורפות כדי לספק את צרכי עצמן ודרך אגב האדם ניזוק, אבל הנחש כל המטרה שלו היא להזיק לאדם כיון שעושה את שליחותו של הקב"ה, ובירושלמי פאה פ"א ה"א כתוב להדיא שכשישאלו את הנחש מה הנאה יש לו יענה להם שאם הקב"ה לא היה שולח אותו הוא לא היה נושך, ומעתה לפי"ז י"ל שהמשל כאן לדבורה הוא שכשהדבורה עוקצת ויודעת שמיד אח"כ תמות א"כ ודאי שזה לא להנאתה אלא זו שליחות של הקב"ה, כך גם כששונאי ישראל יהרגו את ישראל והם מיד מתים אנחנו צריכים לדעת שאין זה להנאתם של הגויים ואין בזה כוונה לצרכיהם האישיים, אלא זו שליחות מהקב"ה להענישנו על שלא קיימנו וכו' עכ"ל.

דברי הגר"י זילברשטיין בשם חמיו הגאון הרב אלישיב זצ"ל על המצב שאויבנו מתאבדים:

ויש להוסיף את דברי הגר"י זילברשטיין שליט"א בשם חמיו מרן הגאון הרב אלישיב זצ"ל על תקופתנו, הגמרא במסכת ברכות דף ז שואלת כתוב בתהלים מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו, מזמור לדוד קינה לדוד מיבעי ליה, אמר רבי שמעון בן אבישלום משל למה הדבר דומה לאדם שיצא עליו שטר חוב קודם שפרעו היה עצב לאחר שפרעו שמח, אף כן דוד כיון שאמר לו הקדוש ברוך הוא הנני מקים עליך רעה מביתך היה עצב אמר שמא עבד או ממזר הוא דלא חייס עלי, כיון דחזא דאבשלום הוא שמח משום הכי אמר מזמור. **והקשה הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצוק"ל** מדוע שמח דוד כשראה רעה שעומדת לבוא עליו מבנו הרי אבשלום עמד להורגו? אלא ישנם שני סוגים של דיני שמים האחד פורענות שבאה על האדם לנקותו ולזככו עד שיתנקה מחטאיו, והשנייה הסרת השגחת שמים מן האדם ונתינתו מול פגעי הזמן, היאך יכול האדם לדעת אם הגזירה שבאה עליו היא פורענות שמימית או הסרת ההשגחה ממנו ונתינתו לפגעי הטבע והעולם, הוי אומר לפי צורת הפורענות אם הצרה היא כדרך הטבע וכהרגלו של עולם הוי אומר שסרה ההשגחה והאדם נמצא בדרך פגעי העולם וצרתם, אך אם הצרות הם משונות ושלא כדרך הטבע בעל כרחך אתה אומר שמן השמים הן ובהשגחה מלאה ממרום, לכן כל זמן שלא ידע דוד איזה צרה תבוא עליו מביתו חשש אולי ממזר או עבד מביתו יפגע בו כי חשש שהוסרה ממנו ההשגחה ונתון לדרך פגעי העולם, אך כשנודע לו שבנו ינסה להורגו שמח כי אם המכה באה שלא כדרך הטבע כי הרי בניגוד לטבע האדם הוא שבן יהרוג את אביו שמח דוד המלך כי ידע שהשגחת שמים עליו ומרובה מידת הרחמים, הצרות האחרונות ההתאבדויות המשונות הללו שפוקדות את ארצנו הקדושה מלמדת אותנו שעניי ד' עלינו ואנו מושגחים ורצונו שנשוב בתשובה שלימה.

מעשה עם המלוב"ן רבי אפרים אנקואה זצ"ל שרכב על האריה:

אכן כך מסופר על המלוב"ן הגאון רבי אפרים אנקואה זצ"ל שנולד בשנת ה"א קי"ד היה בתקופת הריב"ש לאחר גירוש ספרד בשנת ה"א קנ"א נסע למרוקו ובסוף דרכו התיישב בעיר תלמסן והכירו בגדולתו גם המלך והגויים והנה צרה קשה פקדה את עיר תלמסן שהיו אריה ונחש גדול מגיחים מהיער הסמוך וטורפים בני אדם והטילו אימה ופחד על תושבי המקום כי הדבר חזר על עצמו פעמים רבות, הלכו לרבים הצדיק והודיעו לו על הגזירה והצרה הגדולה שפוקדת את המקום והראו לו מהיכן הם באים, שמע הצדיק לקח את מקלו והלך ליער לכיוון המקום שהם באים לבדו והנה נגלה לנגד עיניו האריה גדול הממדים שבא לקראתו אך לא נרתע אלא אמר בכונה מיוחדת את הפסוק בתהלים פרק צא (יג) עַל־שַׁחַל וַיִּתֵּן תַּדְרֹךְ תַּרְמִס פְּפִיר וַתִּגֵּן: ותיכף האריה בא והתיישב לפניו בעודו עוסק עם האריה יצא הנחש גדול מאוד ואף הוא נעמד לפניו אחד בראש הנחש ונתנו בפי האריה כמושכות ועלה על האריה והתקדם לכיון העיר, תושבי העיר שהיו במתח חששו לצדיק אך לפתע פתאום הוא יוצא מהיער רכוב על האריה והנחש בידו, התחילו לנוס קרא להם הצדיק שאין להם מה לפחד

**הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"**

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

וימתינו כאשר בא דיבר איתם דברי כבושין ואמר להם כמאמר רבי חנינא בן דוסא לא הנחש ממית אלא החטא ממית ואין ספק כי אם הנחש מכיש והורג והאריה טורף בפיו זה בגלל שיש בכס חטא הלשון וכולם חייבים לחזור בתשובה ולשמר פיהם מכל רע ובזה לא יוכלו להזיקם יותר, כמובן שכולם התעוררו וחזרו בתשובה ושילח את האריה והנחש ולא חזרו לעולם. הראת עד כמה חטא הלשון מביא עונש מידה כנגד מידה וכאשר חוזרים בתשובה מבטלים את הגזירה.

בין המצרים צריך זהירות במשנה תוקף:

ויש להוסיף אשר כתב האריז"ל כי מספר שעות של כ"ב ימי בין המצרים נחלקים לשני חלקים והן י"ג ימים בחודש תמוז שהן שיי"ב שעות מבחינת וישב ממנו שבי שליטת עשיו ולקח שבי את השעות האלו לשליטתו, ועוד ט' ימים של חודש אב שהן יותר חמורים ונוהגים בהן אבילות יותר בתספורת בכיבוס ובשר וכיו"ו והם רי"ו פחות ד' שעות של אחה"צ ביום ט"ב שבו מתחיל הארת הגאולה נשארו רי"ב שעות שהן בגמטריא דבור, ללמדנו שהימים הקשים הללו אשר בהן מידת הדין מתוחה ובכל דור ודור נעשים בו גזרות קשות מאוד מאז חטא המרגלים בלשונם אשר הוציאו דיבה על הארץ והסיטו את כלל ישראל נגד השי"ת עד שוישאו את קולם לבכות ומאז נגזר שאתם בכיתם בכיה של חנים אף אני אתן לכם בכיה לדורות, ולכן הגזרות הקשות הולכות וחוזרות בתקופה קשה זו, וכיון ששורשם מחמת כישלון הדבור לכן מספר הימים כ"ב כנגד כ"ב אותיות הדיבור, וכן השעות של ט' ימי אב כמנין דבור, וממילא חובתו של כל אדם מקבלת משנה תוקף להיות זהיר ונזהר ומזהיר לבל יכשל בדבורו ולא יחללנו כי זה התיקון של תקופה זו שעד כמה שנשמור את לשוננו ואת דיבורו כך נזכה לבטל גזרות קשות ורעות ונחיש גאולתנו במהרה.

דברי הזוהר שלושת הברכות של יעקב כנגד שלושת האוייבים:

ונסיים בדברי הזוהר על תקופתנו בפרשת תולדות דף קמה ע"א ת"ח כמה ברכאן אתברך יעקב חד דאבוי בההוא עקימו ורווח כל אינון ברכאן, וחד דשכינתא דברך ליה קודשא בריך הוא כד הוה אתי מלבן דכתיב ויברך אלהים את יעקב, וחד דברכיה ליה ההוא מלאכא ממנא דעשו, וחד ברכה אחרא דברכיה ליה אבוה כד הוה אזיל לפדן ארם דכתיב ואל שדי יברך אותך וגו', בההוא זמנא דחמא יעקב גרמיה בכל הני ברכאן אמר במאן ברכתא דמנייהו אשתמש השתא, אמר בחלשא מנייהו אשתמש השתא ומאן איהי דא בתרייתא דברכיה אבוה ואף על גב דאיהי תקיפא אמר לאו איהי תקיפא בשלטנותא דהאי עלמא כקדמאה, אמר יעקב אטול השתא דא ואשתמש בה (קס"ו ב קע"ב ב) ואסלק כל אינון אחרנין לזמנא דאצטריך לי ולבנאי בתראי, **אימתי בזמנא דיתכנשון כל עממיא לאובדא בני מעלמא דכתיב (תהלים קי"ח) כל גוים סבבוני בשם יי' כי אמילם, סבוני גם סבבוני וגו', סבוני כדבורים וגו', הא הכא תלתא לגבי תלתא דאשתארו, חד אינון ברכאן קדמאי דאבוה, תרין אינון ברכאן דברכיה קודשא בריך הוא, תלת אינון ברכאן דברכיה ההוא מלאכא, אמר יעקב להתם אצטריכו לגבי מלכין וכל עמין דכל עלמא ואסליק לון להתם והשתא לגבי דעשו די לי בהאי. ביאור הדברים שיעקב קיבל ארבע ברכות שנים מיצחק ואחד מהקב"ה ואחד מהמלאך, השתמש בברכה אחת להינצל, ושמר שלושה ברכות לדורות העתידים כאשר אומות העולם יקומו על ישראל שלושה פעמים ושלושה סוגי אוייבים כמו שביארנו, כנגד סבוני, וכנגד סבוני גם סבבוני, וכנגד סבוני כדבורים הקשה מכולם, וינצלו בזכות הברכות ההם, הרי שכבר יעקב אבינו חזה ברוח קודשו את העתיד להיות בתקופתנו ושייר ברכה מיוחדת לתקופתנו אך כמובן חובה עלינו לעשות את המוטל עלינו ולשמר את פינו ולשונונו ולהרבות אהבה ואחדות בעם ישראל ועל ידי זה נזכה לראות בנחמת ציון ויקויים בנו דברי הנביא זכריה פרק ח (יט) כֹּה־אָמַר יְקֹוֹק צְבָאוֹת צֹם הַרְבִּיעֵי וְצֹם הַחֲמִישִׁי וְצֹם הַשְּׁבִיעִי וְצֹם הָעֲשִׂירִי יְהִיָּה לְבֵית־יְהוּדָה לְשָׁשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה וּלְמַעֲדִים טוֹבִים וְהָאֲמֶת וְהַשְּׁלוֹם אָהָבוּ: ונראה בביאת גואל צדק ובניין ביהמ"ק "אמן".**

**בידידות ואהבה
מרדכי מלכא**